

CYPRVS AETERNA

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΘΕΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ:

**Νομοθετικές ρυθμίσεις αναφορικά
με την είσπραξη των πνευματικών και συγγενικών
δικαιωμάτων των δημιουργών και
των ερμηνευτών σε άλλα κράτη
μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Αίτημα από:

**κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας,
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις**

Εποπτεία έρευνας: Ανθή Τοφαρή
Έρευνα και σύνταξη κειμένων:
Αντιγόνη Χάσικου, Θεάνθη Χρίστου

Ιανουάριος 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	2-3
Ανάλυση-πόρισμα από τη μελέτη των απαντήσεων	4-5
Συνοπτικές απαντήσεις ανά χώρα και ερώτημα	6-30

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2022, ασκώντας τις εξουσίες με βάση το άρθρο 51 του περί Συλλογικής Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων, καθώς και για τη Χορήγηση Πολυεδαφικών Αδειών για Επιγραμμικές Χρήσεις Μουσικών Έργων Νόμου, ενέκρινε:

1. τους περί Αρχής Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Κανονισμούς του 2022 και
2. τους περί Συλλογικής Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων, καθώς και για τη Χορήγηση Πολυεδαφικών Αδειών για Επιγραμμικές Χρήσεις Μουσικών Έργων (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμούς.

Οι περί Αρχής Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Κανονισμοί αποσκοπούν στη ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας της αρμόδιας αρχής, καθώς και στην εφαρμογή αποτελεσματικών και ταχείων διοικητικών διαδικασιών ενώπιόν της.

Παράλληλα, οι περί Συλλογικής Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων, καθώς και για τη χορήγηση Πολυεδαφικών Αδειών για Επιγραμμικές Χρήσεις Μουσικών Έργων Κανονισμοί αποσκοπούν στην εκπόνηση έντυπων αιτήσεων για τη διεκπεραίωση διαδικαστικών πράξεων ενώπιον της Αρχής, και στον καθορισμό των πληρωτέων τελών που προκύπτουν από τον νόμο και τους περί Αρχής Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Κανονισμούς.

Τα προσχέδια των κανονισμών έχουν αποσταλεί στη Βουλή για έγκριση και επί του παρόντος αυτά συζητούνται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Στα πλαίσια της συζήτησης των κανονισμών, ο κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης, βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, ζήτησε από τον Τομέα Ερευνών, για σκοπούς ενημέρωσης της κοινοβουλευτικής ομάδας του Α.Κ.Ε.Λ.-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τη διεξαγωγή έρευνας για τις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις αναφορικά με την είσπραξη των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων των δημιουργών και των ερμηνευτών σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Η.Π.Α.

Υπό το φως των πιο πάνω, στάλθηκε σχετικό ερώτημα προς το Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD) ως ακολούθως:

- Ποιες είναι οι βασικές πρόνοιες της νομοθεσίας αναφορικά με τη διαδικασία είσπραξης των τελών για πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα των δημιουργών και των ερμηνευτών;

Στη συνέχεια παρατίθεται η ανάλυση-πόρισμα που προκύπτει από τη μελέτη των σχετικών με το πιο πάνω ερώτημα απαντήσεων είκοσι μίας (21) χωρών που διαβιβάστηκαν στην Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων από το ECPRD.

Τέλος, παρατίθενται συνοπτικά, ανά χώρα, όλες οι απαντήσεις. Οι αναλυτικές απαντήσεις έχουν αποσταλεί στον βουλευτή κ. Ανδρέα Πασιουρίδη.

**ΑΝΑΛΥΣΗ-ΠΟΡΙΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ
ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ**

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης μας διαβίβασε τις απαντήσεις που απέστειλαν είκοσι μία (21) χώρες που ανταποκρίθηκαν στο ερώτημα που έθεσε ο κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης (ECPRD Request: 5236). Από τις εν λόγω απαντήσεις προκύπτουν τα ακόλουθα:

Σε όλες τις χώρες που έχουν απαντήσει έχουν συσταθεί οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων, οι οποίοι σε κάποιες περιπτώσεις δραστηριοποιούνται ο καθένας σε διαφορετικό τομέα. Οι οργανισμοί αυτοί είναι εξουσιοδοτημένοι για τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων εκ μέρους των δημιουργών και δικαιούχων για το συλλογικό τους όφελος και διεκδικούν τα δικαιώματα των μελών τους κατόπιν συμφωνίας που συνάπτουν με τους χρήστες.

Σε κάποιες χώρες (**Εσθονία, Λετονία, Πολωνία, Πορτογαλία και Σλοβενία**) αναφέρεται ότι οι δημιουργοί έχουν την επιλογή είτε να συνάπτουν συμφωνίες με τους χρήστες των έργων τους είτε να συνάπτουν ατομικές συμφωνίες με οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης οι οποίοι εκπροσωπούν τους δημιουργούς. Σε κάποιες άλλες χώρες (**Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Ουγγαρία, Σλοβακία, Τσεχία και Φινλανδία**) αναφέρεται ρητά ότι η διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων γίνεται συλλογικά μόνο από οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης.

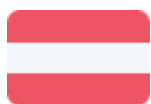
Αρμόδιες κρατικές αρχές για την αδειοδότηση της λειτουργίας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης σε κάποιες χώρες είναι διάφοροι υπουργοί ή υπουργεία αναλόγως της χώρας. Επίσης, διάφοροι υπουργοί αναλόγως της περίπτωσης είναι αρμόδιοι για την έγκριση της συμφωνίας μεταξύ των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και των μελών τους ή τη διαμεσολάβηση σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ τους, καθώς και για συναφή θέματα. Για παράδειγμα στο **Βέλγιο** ο Υπουργός Οικονομικών αδειοδοτεί τη λειτουργία των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, οι οποίοι εποπτεύονται από την Υπηρεσία Ελέγχου των Εταιρειών Συλλογικής Διαχείρισης Πνευματικών και Συγγενικών Δικαιωμάτων που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών. Στη **Δανία** ο Υπουργός Πολιτισμού είναι η αρμόδια αρχή για την έγκριση των συμφωνιών μεταξύ των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και των μελών τους και αναλαμβάνει τη διαμεσολάβηση σε

περίπτωση διαφωνιών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Στην **Ελλάδα** το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού είναι η αρμόδια αρχή για χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για διαδικτυακές χρήσεις μουσικών έργων. Στη **Λιθουανία** η κυβέρνηση σε κάποιες περιπτώσεις εγκρίνει τα ποσά της αποζημίωσης και τη διαδικασία καταβολής τους. Για παράδειγμα η αποζημίωση για τη χρήση βιβλίων και δημοσιεύσεις έργων καλών τεχνών (άλμπουμ τέχνης και φωτογραφιών) σε βιβλιοθήκες καταβάλλεται από τις χορηγίες του Υπουργείου Πολιτισμού. Στην **Πολωνία** ο Υπουργός Πολιτισμού και Προστασίας της Εθνικής Κληρονομιάς, μετά από διαβούλευση με οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων και ενώσεις δημιουργών και εκδοτών, καθορίζει, με διάταγμα, το ύψος των αμοιβών που πρέπει να καταβάλλονται έμμεσα στους δημιουργούς και τους ερμηνευτές από τους οργανισμούς. Στη **Φινλανδία** το Υπουργείο Παιδείας εγκρίνει τον αρμόδιο για την καταβολή αποζημιώσεων στους δημιουργούς οργανισμό, ο οποίος εκπροσωπεί μεγάλο αριθμό Φινλανδών δημιουργών σε συγκεκριμένο τομέα, και ορίζει το ετήσιο ύψος της εισφοράς μετά από διαπραγμάτευση με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς, καθώς και τους δημιουργούς για τη μεταπώληση ενός προϊόντος. Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Παιδείας μπορεί να εκδώσει ειδικότερους κανονισμούς σχετικά με την είσπραξη των δικαιωμάτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην **Τσεχία** λειτουργούν έξι διαφορετικοί οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και ο καθένας από αυτούς αντιπροσωπεύει διαφορετικούς κατόχους πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων, πράγμα που πολλές φορές δημιουργεί δυσκολίες στην είσπραξη και διανομή των δικαιωμάτων στους δικαιούχους. Γι' αυτό τον λόγο από το 2018 ο OSA ορίστηκε ως one-stop-shop και έχει εξουσιοδοτηθεί από τέσσερις άλλους οργανισμούς να συνάπτει συμφωνίες άδειας χρήσης, να εισπράττει δικαιώματα για λογαριασμό τους και στη συνέχεια να τα διανέμει σε αυτούς. Ακολούθως αυτοί οι τέσσερις οργανισμοί είναι υπεύθυνοι για τη διανομή τους στους αντίστοιχους δικαιούχους.

Το ύψος της αμοιβής των δημιουργών καθορίζεται κυρίως ως ποσοστό επί των εσόδων των χρηστών των δικαιωμάτων, αφού αφαιρεθούν τα λειτουργικά ή διοικητικά τους έξοδα. Στο **Βέλγιο** αναφέρεται ότι αυτό το ποσοστό υπολογίζεται είτε επί των εσόδων είτε επί των εξόδων που πραγματοποιούνται από τη δραστηριότητα του αντισυμβαλλομένου και προέρχονται από την εκμετάλλευση του έργου.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Αυστρία

Με βάση τον νόμο για τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης του 2006 ιδρύθηκε η Εποπτική Αρχή για τους Οργανισμούς Συλλογικής Διαχείρισης, η οποία ασκεί εποπτεία και είναι αρμόδια για την χορήγηση, οριοθέτηση και ανάκληση των απαραίτητων για τη λειτουργία αδειών των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και των ανεξάρτητων συλλογικών ιδρυμάτων. Με βάση τις άδειες αυτές οι εν λόγω οργανισμοί και τα ιδρύματα υποχρεώνονται να συνάπτουν συμφωνίες με τους κατόχους πνευματικών δικαιωμάτων αναφορικά με τη διαχείρισή τους. Όταν εντοπιστούν παραβάσεις, η Αρχή εκδίδει αντίστοιχες εντολές ή/και επιβάλλει πρόστιμο. Στην περίπτωση που τα μέτρα αυτά κριθούν αναποτελεσματικά, η Αρχή μπορεί να προχωρήσει σε ανάκληση της άδειας λειτουργίας των οικείων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης. Η απόφαση αυτή μπορεί να προσβληθεί στο Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο.

Υπάρχουν οκτώ (8) οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων στην Αυστρία, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς, όπως μουσική, λογοτεχνία, κινηματογράφο, εικαστικές τέχνες. Τα πνευματικά δικαιώματα αφορούν π.χ. μετάδοση, επικοινωνία στο κοινό ή αναπαραγωγή κ.ά.

Με βάση τις συμφωνίες διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων/συμφωνίες είσπραξης με τους δικαιούχους πνευματικών δικαιωμάτων, παρέχονται στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης δικαιώματα και αξιώσεις. Εκτός από τις ατομικές συμβάσεις (π.χ. με διοργανωτές εκδηλώσεων), σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι συλλογικές συμβάσεις με νομικά πρόσωπα. Με αυτές τις συμφωνίες καθορίζονται τα τέλη που πρέπει να καταβληθούν για τη χρήση έργου. Επί του παρόντος υπάρχουν τέσσερις (4) νομικές οντότητες που μπορούν να συνάψουν συλλογικές συμβάσεις (Αυστριακό Ομοσπονδιακό Οικονομικό Επιμελητήριο, Αυστριακή Ραδιοτηλεόραση, Ένωση Διοργανωτών, ομοσπονδιακή κυβέρνηση). Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης διεκδικούν επίσης αποκλειστικά τα δικαιώματα των μέσων αποθήκευσης και αναπαραγωγής. Η αμοιβή αναπαραγωγής (αμοιβή συσκευής και αμοιβή χειριστή) καταβάλλεται για την προμήθεια ή τη λειτουργία συσκευών αναπαραγωγής.

Επιπρόσθετα με τον πιο πάνω νόμο, νομικές διατάξεις για τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης περιλαμβάνονται και στον ομοσπονδιακό νόμο για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σε λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά έργα και συναφή δικαιώματα.

Βέλγιο

Οι δημιουργοί, οι ερμηνευτές και οι παραγωγοί έχουν τη δυνατότητα να αναθέσουν τη διαχείριση των πνευματικών τους δικαιωμάτων σε έναν οργανισμό συλλογικής διαχείρισης. Οι εταιρείες/οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης είναι ιδιωτικού δικαίου σώματα και έχουν την ευθύνη για τη συλλογή και διανομή πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων για τη χρήση έργων και υπηρεσιών και αδειοδοτούνται από τον Υπουργό Οικονομικών. Εποπτεύονται επίσης από την Υπηρεσία Ελέγχου των Εταιρειών Συλλογικής Διαχείρισης Πνευματικών και Συγγενικών Δικαιωμάτων, η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών και διαμέσου της εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις του Βελγικού Οικονομικού Κώδικα για τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα. Η εν λόγω υπηρεσία επαληθεύει επίσης τη νομιμότητα των εσωτερικών κανόνων των εταιρειών/οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, ιδιαίτερα του καταστατικού και των κανόνων συλλογής, τιμολόγησης και διανομής.

Οι χρήστες πρέπει να επικοινωνούν με την εταιρεία συλλογικής διαχείρισης της οποίας είναι μέλος ο συγγραφέας, ο ερμηνευτής ή ο παραγωγός, για να καταβάλουν τα απαραίτητα τέλη της χρήσης ενός πνευματικού έργου. Στη συνέχεια οι εταιρείες συλλογικής διαχείρισης αναδιανέμουν αυτά τα δικαιώματα στα μέλη τους.

Αφότου οι δημιουργοί, οι ερμηνευτές και οι παραγωγοί συνδεθούν με έναν οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, δε χρειάζεται να ελέγχουν πώς χρησιμοποιούνται τα έργα τους, προκειμένου να διεκδικήσουν την καταβολή των τελών από κάθε χρήστη.

Η δήλωση, η είσπραξη των οφειλόμενων τελών και η διανομή τους πραγματοποιείται μέσω της πλατφόρμας «Unisono», που δημιουργήθηκε από τις εταιρείες/τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων.

Γαλλία

Η εταιρεία Συγγραφέων, Συνθετών και Εκδοτών Μουσικής (Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique - SACEM) είναι ο γαλλικός οργανισμός διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων. Είναι ένας ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός, που ελέγχεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Cour des Comptes) και τις φορολογικές και κοινωνικές αρχές, με κύρια αποστολή του τη διασφάλιση της συλλογής και διανομής των δικαιωμάτων που οφείλονται σε συγγραφείς, συνθέτες και μουσικούς. Μέσω της ιστοσελίδας του Sacem οι χρήστες μπορούν να αιτηθούν άδεια χρήσης των έργων και να καταβάλουν τα αντίστοιχα τέλη για τα πνευματικά δικαιώματα, από τα οποία ποσοστό 85,2% διανέμεται στους δημιουργούς. Ο οργανισμός Sacem αντιπροσωπεύει ένα ρεπερτόριο 150 000 έργων. Το 2019 επωφεληθήκαν από την κατανομή δικαιωμάτων από τον Sacem 311 000 συγγραφείς, συνθέτες και εκδότες.

Γερμανία

Ο νόμος για τα πνευματικά δικαιώματα στη Γερμανία διασφαλίζει την κατάλληλη καταβολή δικαιωμάτων για τη χρήση των έργων των δημιουργών. Όσον αφορά τη σχέση δημιουργού-χρήστη, η καταβολή δικαιωμάτων καθορίζεται από τη νομοθεσία περί συμβάσεων πνευματικών δικαιωμάτων ή από τις αντίστοιχες εταιρείες συλλογικής διαχείρισης.

- **Νόμος για τα πνευματικά δικαιώματα**

Ο νόμος περί πνευματικών δικαιωμάτων και συγγενικών δικαιωμάτων της 9^{ης} Σεπτεμβρίου 1965 ρυθμίζει τα θέματα αμοιβής των δημιουργών για τη χρήση του έργου τους.
- **Νόμος για τις συμβάσεις πνευματικών δικαιωμάτων**

Οι εταιρείες συλλογικής διαχείρισης δεν είναι διαχειριστές κατά την έννοια της νομοθεσίας περί συμβάσεων πνευματικής ιδιοκτησίας. Με τις διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας διασφαλίζεται η κατάλληλη αμοιβή για τους δημιουργούς:

- Ο δημιουργός δικαιούται τη συμβατικά συμφωνημένη αμοιβή για την παραχώρηση δικαιωμάτων χρήσης και την άδεια χρήσης του έργου. Εάν δεν καθοριστεί το ύψος της αμοιβής, θεωρείται ότι έχει συμφωνηθεί ανάλογη αμοιβή. Εφόσον η συμφωνηθείσα αμοιβή δεν είναι εύλογη, ο δημιουργός μπορεί να ζητήσει από τον συμβατικό του εταίρο να συναινέσει στην τροποποίηση της σύμβασης, μέσω της οποίας χορηγείται εύλογη αμοιβή στον δημιουργό.
- Όταν η αμοιβή καθορίζεται με κοινή αποδοχή των δύο μερών θεωρείται κατάλληλη. Θεωρείται επίσης κατάλληλη, όταν στα πλαίσια των επιχειρηματικών συναλλαγών ανταποκρίνεται στο είδος και το εύρος της παραχωρούμενης δυνατότητας χρήσης, ιδίως όσον αφορά τη διάρκεια, τη συχνότητα, την έκταση και τον χρόνο χρήσης. Μια κατ' αποκοπήν αμοιβή πρέπει να διασφαλίζει ότι ο δημιουργός έχει το κατάλληλο μερίδιο των αναμενόμενων συνολικών εσόδων από τη χρήση και να δικαιολογείται από τις ιδιαιτερότητες του κλάδου πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Εταιρείες/οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης

Σύμφωνα με τον νόμο για τη διαχείριση των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων είναι οργανισμοί που αδειοδοτούνται βάσει συμφωνίας και ενεργούν προς όφελος των δικαιούχων πνευματικών δικαιωμάτων.

Η πρακτική αυτή ακολουθείται εξαιτίας της δυσκολίας που αντιμετωπίζουν οι δημιουργοί, λόγω του μεγάλου αριθμού χρηστών, να διαχειριστούν οι ίδιοι τα δικαιώματά τους. Η ατομική διαχείριση των δικαιωμάτων γίνεται κυρίως από εκδότες, εταιρείες ηχογράφησης, παραγωγούς ταινιών κ.λπ., με τους οποίους οι δημιουργοί συνάπτουν ατομικές και αποκλειστικές συμβάσεις.

Οι οικονομικοί πόροι των εταιρειών/οργανισμών συλλογικής διαχείρισης προέρχονται από διάφορες πηγές. Τα τέλη για τα πνευματικά δικαιώματα αποτελούν την κυριότερη πηγή του εισοδήματός τους. Ο καταναλωτής καταβάλλει το τέλος αυτόματα κατά την αγορά του αντίστοιχου προϊόντος.

Στη Γερμανία, υπάρχουν συνολικά δώδεκα (12) εξουσιοδοτημένες εταιρείες συλλογικής διαχείρισης που εστιάζουν σε συγκεκριμένους τύπους έργων ή ομάδες

καλλιτεχνών. Η Society for Musical Performance and Mechanical Reproduction Rights (GEMA) είναι ίσως ο πιο γνωστός οργανισμός του είδους του, που εκπροσωπεί ειδικότερα συνθέτες, τραγουδοποιούς και μουσικούς εκδότες.

Δανία

Το θέμα ρυθμίζεται από τον νόμο για τα πνευματικά δικαιώματα (άρθρα 50-52) και το εκτελεστικό διάταγμα σχετικά με τον Κανονισμό Λειτουργίας των Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας.

Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας συλλέγουν όλα τα δικαιώματα και τα διανέμουν στα μέλη τους με βάση τους κανόνες και τις πολιτικές διανομής που καθορίζονται με συμφωνία μεταξύ των οργανισμών και των μελών.

Βασικές διατάξεις του πιο πάνω νόμου είναι οι ακόλουθες:

- Είναι δυνατό να επεκταθεί η συλλογική άδεια χρήσης που παραχωρήθηκε στη βάση συμφωνίας με οργανισμό που εκπροσωπεί σημαντικό αριθμό δημιουργών συγκεκριμένου είδους ή πεδίου. Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει, εάν ο δημιουργός έχει εκδώσει απαγόρευση χρήσης του έργου του σε σχέση με οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη. Οι συμφωνίες εγκρίνονται από τον Υπουργό Πολιτισμού. Η εκτεταμένη συλλογική άδεια παρέχει στον χρήστη το δικαίωμα εκμετάλλευσης άλλων της ίδιας φύσης έργων με τους όρους που απορρέουν από τη συμφωνία άδειας χρήσης.
- Οι κανόνες που καθορίζονται από τον οργανισμό όσον αφορά την κατανομή των δικαιωμάτων των δημιουργών που εκπροσωπούνται από τον οργανισμό εφαρμόζονται αντίστοιχα και για τους μη εκπροσωπούμενους δημιουργούς, οι οποίοι μπορούν να διεκδικήσουν ατομική αμοιβή. Η απαίτηση για ατομική αμοιβή απευθύνεται μόνο στον οργανισμό. Εάν δεν είναι δυνατό να συμφωνηθεί το ύψος της αμοιβής, κάθε μέρος δικαιούται να προσφύγει για επίλυση της διαφοράς ενώπιον του Δικαστηρίου Άδειας Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Copyright License Tribunal).

- Σε περίπτωση αποτυχίας των διαπραγματεύσεων για σύναψη συμφωνίας, κάθε μέρος μπορεί να αιτηθεί διαμεσολάβηση από τον Υπουργό Πολιτισμού. Ο διαμεσολαβητής, ο οποίος διορίζεται από τον Υπουργό Πολιτισμού, μπορεί να προτείνει επίλυση της διαφοράς με διαιτησία, να υποβάλει πρόταση για την επίλυση της διαφοράς και να απαιτήσει την υποβολή της πρότασης αυτής στα αρμόδια όργανα προς έγκριση ή απόρριψη εντός χρονικής προθεσμίας. Ο διαμεσολαβητής κοινοποιεί το αποτέλεσμα στον Υπουργό Πολιτισμού.

Ελλάδα

Θέματα που αφορούν τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα ρυθμίζονται κυρίως από τον Νόμο περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικές Υποθέσεις (Ν. 2121/1993) και τον νόμο για τη συλλογική διαχείριση της πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για διαδικτυακές χρήσεις μουσικών έργων και άλλα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (Ν. 4481/2017).

Στον Νόμο 2121/1993 αναφέρεται ρητά το αντικείμενο και το περιεχόμενο των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν την αναπαραγωγή έργων για πολλαπλούς σκοπούς.

Αναφορικά με την είσπραξη τελών για πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα, ο Νόμος Ν. 4481/2017 προνοεί τη σύσταση οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, οι οποίοι με βάση είτε τον νόμο είτε οποιαδήποτε άλλης μορφής συμβατική ρύθμιση εξουσιοδοτούνται για τη διαχείριση πνευματικών ή συγγενικών δικαιωμάτων για λογαριασμό πολλών δικαιούχων.

Οι σημαντικότερες αρμοδιότητες των οργανισμών αυτών είναι οι ακόλουθες:

- Διαχειρίζονται το περιουσιακό δικαίωμα, τις εξουσίες που απορρέουν από αυτό, κατηγορίες εξουσιών ή είδη έργων ή αντικείμενα προστασίας για τις επικράτειες της επιλογής των δικαιούχων,
- καταρτίζουν συμβάσεις με τους χρήστες για τους όρους εκμετάλλευσης των έργων, καθώς και για την οφειλόμενη, ποσοστιαία ή/και εύλογη, αμοιβή,

- εξασφαλίζουν στους δικαιούχους ποσοστιαία αμοιβή κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 32 του Ν. 2121/1993.
- εισπράττουν τις αμοιβές που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο και στον Ν. 2121/1993 και διανέμουν τα εισπραττόμενα ποσά μεταξύ των δικαιούχων,
- χορηγούν πολυεδαφικές άδειες για επιγραμμικά δικαιώματα επί μουσικών έργων, εφόσον πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις και προβαίνουν σε όλες τις σχετικές ενέργειες που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο,
- προβαίνουν, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7, σε κάθε διοικητική ή δικαστική ή εξώδικη ενέργεια για τη νόμιμη προστασία των δικαιωμάτων των δικαιούχων.

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να αναθέτουν τη διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τους ή των αρμοδιοτήτων που απορρέουν από τα εν λόγω δικαιώματα σε οργανισμό συλλογικής διαχείρισης της επιλογής τους. Η ανάθεση πρέπει να γίνεται γραπτώς και για καθορισμένο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Μετά τη λήψη όλων των σχετικών πληροφοριών ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, χορηγεί την άδεια, εκτός εάν συντρέχει λόγος άρνησης, τον οποίο γνωστοποιεί με ειδική αιτιολογία εγγράφως στον χρήστη και κοινοποιεί στον ΟΠΙ.

Σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία, οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι χρήστες διεξάγουν διαπραγματεύσεις για τη χορήγηση αδειών χρήσης των δικαιωμάτων με καλή πίστη και στο πλαίσιο αυτό ανταλλάσσουν κάθε αναγκαία πληροφορία. Επίσης, προκειμένου οι χρήστες να έχουν την ευχέρεια της χρήσης των έργων του ρεπερτορίου τους, αξιώνουν από αυτούς ποσοστιαία αμοιβή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του Ν. 2121/1993.

Οι όροι χορήγησης αδειών χρήσης βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις. Κατά τη χορήγηση αδειών χρήσης δικαιωμάτων που αφορούν σε επιγραμμικές υπηρεσίες, οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης δεν υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ως προηγούμενο τους όρους χορήγησης αδειών χρήσης που έχουν συμφωνηθεί με έναν χρήστη, όταν ο χρήστης αυτός παρέχει ένα νέο είδος επιγραμμικής υπηρεσίας, το οποίο είναι διαθέσιμο στο κοινό της ΕΕ για λιγότερο από τρία (3) έτη.

Όταν ο δημιουργός συνάπτει σύμβαση εκμετάλλευσης ή παραχωρεί άδεια εκμετάλλευσης ή μεταβιβάζει τα περιουσιακά του δικαιώματα προς τον σκοπό της εκμετάλλευσης του έργου του, λαμβάνει δέουσα και αναλογική αμοιβή, η οποία προσδιορίζεται σε ορισμένο ποσοστό. Βάση για τον υπολογισμό του ποσοστού είναι όλα ανεξαιρέτως τα ακαθάριστα έσοδα ή τα έξοδα ή τα συνδυασμένα ακαθάριστα έσοδα και έξοδα, που πραγματοποιούνται από τη δραστηριότητα του αντισυμβαλλομένου και προέρχονται από την εκμετάλλευση του έργου. Κατ' εξαίρεση, σε κάποιες περιπτώσεις η αμοιβή μπορεί να υπολογίζεται σε ορισμένο ποσό, το ύψος του οποίου πρέπει να είναι δέον και αναλογικό.

Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης χορηγούν επίσης πολυεδαφικές άδειες διαδικτυακής χρήσης μουσικών έργων, εφόσον έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τα απαιτούμενα στοιχεία για τον καθορισμό του ρεπερτορίου, την παρακολούθηση της χρήσης, την τιμολόγηση των χρηστών, την είσπραξη τελών και την κατανομή των δικαιωμάτων που οφείλονται στους δικαιούχους με διαφάνεια και αποτελεσματικότητα.

Εσθονία

Το θέμα ρυθμίζεται στη νομοθεσία για τα πνευματικά δικαιώματα. Οι βασικές διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας αφορούν τα ακόλουθα:

- Δικαίωμα δημιουργού στην αμοιβή (άρθρο 14)

Ο δημιουργός έχει το δικαίωμα να λάβει κατάλληλη και ανάλογη αμοιβή για τη χρήση του έργου του από άλλα πρόσωπα, εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται από τον παρόντα Νόμο.

Το ύψος της αμοιβής, συμπεριλαμβανομένων των τελών ενοικίασης, και η διαδικασία είσπραξης και καταβολής τους καθορίζονται με συμφωνία μεταξύ του δημιουργού και ενός χρήστη του έργου ή με εξουσιοδότηση του δημιουργού και συμφωνία μεταξύ οργανισμού συλλογικής διαχείρισης που εκπροσωπεί τους δημιουργούς ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο και έναν χρήστη του έργου, οπότε λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις που προβλέπονται στο Κεφάλαιο ΙΧ του παρόντος Νόμου.

Απαγορεύεται η χρήση έργου πριν από την επίτευξη συμφωνίας που ορίζεται στο εδάφιο (2) του παρόντος άρθρου.

Εάν τα μέρη συμφωνήσουν για την αμοιβή, αλλά το υπόχρεο μέρος δεν εκπληρώσει εν μέρει ή πλήρως την υποχρέωσή του μέχρι την ημερομηνία λήξης, το υπόχρεο μέρος πρέπει να σταματήσει να χρησιμοποιεί το έργο, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά με το δικαιούχο μέρος.

- Δανεισμός έργου και ηχογράφηση έργου από βιβλιοθήκες/Αμοιβή μεταπώλησης πρωτότυπων έργων τέχνης (άρθρα 13 και 15).
- Είσπραξη της αμοιβής που καταβάλλουν οι κατασκευαστές, οι εισαγωγείς, οι πωλητές μέσω αποθήκευσης και συσκευών εγγραφής και ρύθμιση αμοιβής για εργασίες αναπαραγωγής (άρθρο 27).
- Ρύθμιση δικαιωμάτων ερμηνευτών, παραγωγών φωνογραφημάτων και παροχέων ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών (άρθρα 62-75).

Η κυβέρνηση της Εσθονίας έχει εκδώσει δύο (2) κανονισμούς για το θέμα:

- Κανονισμός για τη διαδικασία δανεισμού έργων και ηχογράφησης εργασιών από βιβλιοθήκες.
- Κανονισμούς αναφορικά με τη ρύθμιση της διαδικασίας καταβολής αμοιβής για αποζημίωση για ιδιωτική χρήση οπτικοακουστικών έργων και ηχογραφήσεων έργων, τον κατάλογο των μέσων αποθήκευσης και των συσκευών εγγραφής και τα ποσοστά αμοιβής που πρέπει να εισπραχθούν.

Κροατία

Το θέμα ρυθμίζεται από τον νόμο για τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα. Ο νόμος περιέχει διατάξεις αναφορικά με τα ακόλουθα:

- Δικαιώματα ερμηνευτή να λαμβάνει δίκαιη αμοιβή για τη διανομή, δανεισμό και ενοικίαση της παράστασής του (άρθρο 135).

- Δικαίωμα ερμηνευτή για δίκαιη αμοιβή για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και οποιαδήποτε άλλη δημόσια μετάδοση της παράστασής του (άρθρο 136).
- Το δικαίωμα του ερμηνευτή ισχύει για πενήντα (50) έτη από την ημερομηνία της παράστασης. Εάν, εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας, η απόδοση που καθορίζεται σε ένα φωνογράφημα δημοσιευθεί νόμιμα ή κοινοποιηθεί νόμιμα στο κοινό, το δικαίωμα λήγει σε εβδομήντα (70) έτη από την πρώτη δημοσίευση ή την πρώτη δημόσια κοινοποίηση, όποια συνέβη νωρίτερα (άρθρο 138).
- Δικαιώματα παραγωγών φωνογραφημάτων για δίκαιη αμοιβή αναφορικά με τη διανομή, ενοικίαση, δανεισμό φωνογραφημάτων (άρθρο 142).
- Τα δικαιώματα ενός παραγωγού φωνογραφημάτων ισχύουν για πενήντα (50) έτη από την πρώτη ηχογράφηση ενός φωνογραφήματος. Εάν, εντός αυτής της περιόδου, το φωνογράφημα εκδοθεί νόμιμα ή κοινοποιηθεί νόμιμα στο κοινό, τα δικαιώματα ισχύουν για εβδομήντα (70) έτη από την πρώτη δημοσίευση ή την πρώτη κοινοποίηση, αντίστοιχα (άρθρο 144).
- Δικαίωμα του ερμηνευτή να λάβει ετήσια συμπληρωματική αμοιβή στις περιπτώσεις συμβάσεων ερμηνευτών και παραγωγών φωνογραφημάτων (άρθρο 147).

Λετονία

Το ζήτημα ρυθμίζεται από τον νόμο για τα πνευματικά δικαιώματα και τον Κανονισμό Αρ. 565 του Υπουργικού Συμβουλίου «Διαδικασίες υπολογισμού, καταβολής και διανομής της αμοιβής για τον δημόσιο δανεισμό».

Για τη χρήση ενός έργου που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα, ο χρήστης πρέπει να λαμβάνει άδεια για κάθε τύπο χρήσης του έργου και κάθε φορά που χρησιμοποιείται το έργο.

Αυτό μπορεί να γίνει είτε με σύναψη ατομικών συμβάσεων με τον δημιουργό είτε με σύναψη συμφωνιών άδειας χρήσης με οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης.

Τα τέλη για τα πνευματικά δικαιώματα που αφορούν τη χρήση μουσικών έργων καθορίζονται ανάλογα με τον τρόπο και τη διάρκεια χρήσης του έργου (βλ.

<https://www.akka-laa.lv/en/for-users/tv-radio-and-cable-tv/the-cost-of-a-licence> (MINIMUM ROYALTIES/TARIFFS FOR USAGE OF MUSICAL WORKS BY ELECTRONIC MEDIA).

Λιθουανία

Το θέμα ρυθμίζεται από τον νόμο για τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα. Στον νόμο αναφέρονται επτά (7) περιπτώσεις κατά τις οποίες η διαχείριση των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων πραγματοποιείται μέσω υποχρεωτικής συλλογικής διαχείρισης ως ακολούθως:

- Αναμετάδοση έργων και αντικειμένων συγγενικών δικαιωμάτων.
- Μετάδοση, αναμετάδοση ή άλλη δημόσια δημοσίευση φωνογραφημάτων.
- Μετάδοση στο κοινό έργων και αντικειμένων συγγενικών δικαιωμάτων από ραδιοτηλεοπτικούς φορείς.
- Αναπαραγωγή έργων μέσω μεθόδου φωτοαντιγραφής ή με χρήση άλλων μεθόδων, όπως αναπαραγωγής σε χαρτί ή άλλα μέσα.
- Χρήση βιβλίων, εκδόσεων σε βιβλιοθήκες.
- Αναπαραγωγή έργων και αντικειμένων συγγενικών δικαιωμάτων για προσωπικούς σκοπούς.
- Δημόσια δημοσίευση ή διάθεση στο κοινό έργων και αντικειμένων συγγενικών δικαιωμάτων μέσω διαδικτυακών υπηρεσιών.

Στη νομοθεσία καθορίζονται τα τέλη (ποσοστά αντισταθμιστικής αμοιβής) που επιβάλλονται για την αναπαραγωγή οπτικοακουστικών έργων και φωνογραφημάτων για ιδιωτική χρήση ανά κατηγορία λευκών ακουστικών, οπτικοακουστικών μέσων (CD, DVD, κάρτες μνήμης, USB κ.ά.) και συσκευών (ηλεκτρονικών υπολογιστών, tablets κ.ά.).

Επίσης, καθορίζονται τα είδη αναπαραγωγικού εξοπλισμού που υπόκεινται σε αντισταθμιστική αμοιβή και οι συντελεστές της αντισταθμιστικής αμοιβής ανά κατηγορία συσκευών και υπηρεσιών αναπαραγωγής.

Σε ορισμένες περιπτώσεις η κυβέρνηση εγκρίνει τα ποσά της αποζημίωσης και τη διαδικασία καταβολής τους. Για παράδειγμα η αποζημίωση για τη χρήση βιβλίων και δημοσιεύσεις έργων καλών τεχνών (άλμπουμ τέχνης και φωτογραφιών) σε βιβλιοθήκες καταβάλλεται από τις χορηγίες του Υπουργείου Πολιτισμού.

Το ποσό της αποζημίωσης για χρήση που καταβάλλεται στον συγγραφέα ή στον κληρονόμο των δικαιωμάτων υπολογίζεται, αφού ληφθεί υπόψη ο συντελεστής αποζημίωσης για χρήση βιβλίου ή καλλιτεχνική δημοσίευση και η ζήτηση χρήσης.

Σημαντικό ρόλο στην προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων και των συγγενικών δικαιωμάτων διαδραματίζει η συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων αυτών, η οποία πραγματοποιείται από τους δικαιούχους των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων με την εθελοντική συμμετοχή τους σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Η Ένωση LATGA, που ιδρύθηκε το 1991, και η Μουσική Ένωση πνευματικών δικαιωμάτων NATA, που ιδρύθηκε το 2012, διαχειρίζονται συλλογικά τα πνευματικά δικαιώματα στη Λιθουανία. Τη συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων των ερμηνευτών και των παραγωγών φωνογραφημάτων ασκούν η Λιθουανική Ένωση Συναφών Δικαιωμάτων AGATA, που ιδρύθηκε το 1999, και η Ένωση Συναφών Δικαιωμάτων GRETA, που ιδρύθηκε το 2013. Τα δικαιώματα των ιδιοκτητών οπτικοακουστικών έργων διαχειρίζεται η Ένωση Οπτικοακουστικών Έργων Copyright AVAKA, που ιδρύθηκε το 2008.

Λουξεμβούργο

Το θέμα ρυθμίζεται από τον νόμο για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τα συγγενικά δικαιώματα και τις βάσεις δεδομένων του 2001, όπως αυτός τροποποιήθηκε.

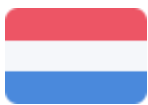
Η έντυπη ή ψηφιακή αναπαραγωγή άρθρων του Τύπου ή σελίδων βιβλίων αποτελεί κοινή πρακτική σε εταιρείες, διοικήσεις και εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Ωστόσο, τα δικαιώματα των δημιουργών και των εκδοτών πρέπει να προστατεύονται και να καταβάλλεται η ανάλογη οικονομική αποζημίωση για τη χρήση των έργων τους. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να λαμβάνεται άδεια αναπαραγωγής από τον Οργανισμό Δικαιωμάτων Αναπαραγωγής του Λουξεμβούργου (luxorrg).

Τα δικαιώματα που εισπράττονται μέσω των συμβολαίων «luxorrg» επιστρέφονται κατά το μεγαλύτερό τους μέρος στους δημιουργούς των οποίων τα έργα αναπαράγονται και ένα

άλλο μέρος αποσκοπεί στη στήριξη της πολιτιστικής δημιουργίας. Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο επιθυμεί να αναπαράγει με φωτοτυπία, ψηφιοποίηση ή/και μερική εκτύπωση έργα εκτός οικογενειακού ή αυστηρά ιδιωτικού περιβάλλοντος πρέπει να εξασφαλίσει άδεια από τη «luxorg». Ο δημιουργός πρέπει να έχει εξουσιοδοτήσει την αναπαραγωγή του έργου του και αυτό να έχει εγκριθεί από οργανισμό συλλογικής διαχείρισης. Η εξουσιοδότηση δίδεται μέσω σύμβασης διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων και οδηγεί στην επιβολή αμοιβής. Η εταιρεία που χρησιμοποιεί αντίγραφα οφείλει να προσδιορίζει τις ανάγκες της ως προς το είδος και την ποσότητα των αντιγράφων, το είδος των έργων που αντιγράφονται, καθώς και τους τίτλους και τους συγγραφείς των έργων κατά περίπτωση.

Οι ρυθμοί αναπαραγωγής (χαρτί ή/και ψηφιακή) και οι συμβάσεις καθορίζονται με βάση τη δήλωση των αντιγραμμένων έργων ανάλογα με το είδος, τον τίτλο, την ένταση και τη διάρκεια χρήσης τους.

Ολλανδία

Η ολλανδική κυβέρνηση εξουσιοδότησε τη Sena να διαχειρίζεται τα δικαιώματα αμοιβής για λογαριασμό όλων των Ολλανδών ερμηνευτών και δισκογραφικών εταιρειών. Η Sena διαπραγματεύεται με τους χρήστες των ηχογραφημένων παραστάσεων και διανέμει τα τέλη κατά 50% στους παραγωγούς και 50% στους ερμηνευτές. Η αποστολή της SENA περιορίζεται από τον νόμο (άρθρο 7 WNR) και καλύπτει απλώς τα δικαιώματα αμοιβής που αφορούν τη χρήση μουσικών ηχογραφήσεων, όποτε μεταδίδονται δημόσια για εμπορικούς σκοπούς. Όλα τα υπόλοιπα μουσικά δικαιώματα και αξιώσεις ανατίθενται στη NORMA. Η NORMA εισπράττει συλλογικές πληρωμές, όπως εισφορές αντιγραφής στο σπίτι και δικαιώματα δημόσιου δανεισμού για ερμηνευτές.

Ουγγαρία

Οι τρεις σημαντικότερες νομοθεσίες σχετικά με το θέμα είναι:

- Νόμος LXXVI του 1999 για τα πνευματικά δικαιώματα,
- Νόμος XCIII του 2016 για τη συλλογική διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων και των συγγενικών δικαιωμάτων,

- 216/2016 (VII. 22.) Κυβερνητικό Διάταγμα για τους λεπτομερείς κανόνες λειτουργίας των εταιρειών συλλογικής διαχείρισης και των ανεξάρτητων διαχειριστικών εταιρειών και για τις διαδικασίες που αφορούν τη διαχείριση των δικαιωμάτων.

Σύμφωνα με τον νόμο LXXVI του 1999 για τα πνευματικά δικαιώματα, η συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων αναπαραγωγής και οι σχετικές αμοιβές είναι υποχρεωτικά για τους συνθέτες, τους στιχουργούς, τους συγγραφείς, τους ερμηνευτές, τους παραγωγούς φωνογραφημάτων και τους κινηματογραφιστές, όσον αφορά έργα που μεταδίδονται σε προγράμματα ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών ή περιλαμβάνονται στον προγραμματισμό προσώπων που μεταδίδουν το πρόγραμμά τους στο κοινό μέσω καλωδίου.

Στο άρθρο ενότητα 19 του νόμου αναφέρεται ότι οι συνθέτες και οι στιχουργοί μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους σχετικά με την αναπαραγωγή ή διανομή αντιγράφων στίχων ή αποσπασμάτων από θεατρικές και μη θεατρικές συνθέσεις τους, μέσω συλλογικών φορέων διαχείρισης δικαιωμάτων και δικαιούνται να αποπιοηθούν το δικαίωμά τους μέχρι το ποσό που τους οφείλεται μετά την ημερομηνία διανομής των δικαιωμάτων.

Σύμφωνα με την ενότητα 20, οι συγγραφείς, οι ερμηνευτές, οι παραγωγοί φωνογραφημάτων και οι κινηματογραφιστές δικαιούνται να λαμβάνουν αμοιβή για την αντιγραφή των έργων τους για ιδιωτικούς σκοπούς. Η αμοιβή καθορίζεται από οργανισμό συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων σε λογοτεχνικά και μουσικά έργα σε συμφωνία με τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων άλλων δικαιούχων και λαμβάνεται μέσω των οργανισμών αυτών. Οι δικαιούχοι δικαιούνται να αποπιοηθούν το δικαίωμά τους μέχρι το ποσό που τους οφείλεται μόνο μετά την ημερομηνία διανομής των δικαιωμάτων. Στην περίπτωση ηχογραφήσεων, οι συνθέτες και οι συγγραφείς δικαιούνται 45% των εισπραχθέντων αμοιβών που απομένουν μετά την αφαίρεση του κόστους, οι ερμηνευτές δικαιούνται 30% και οι παραγωγοί φωνογραφημάτων δικαιούνται 25%, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από τους επηρεαζόμενους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων έως την 31^η Μαρτίου κάθε έτους. Οι παραγωγοί κινηματογραφικών έργων δικαιούνται 13% του ποσού των εισπραχθέντων αμοιβών που απομένει μετά την αφαίρεση του κόστους, οι κινηματογραφιστές δικαιούνται 22%, οι καλλιτέχνες, οι εφαρμοσμένοι καλλιτέχνες και οι φωτογράφοι δικαιούνται 4%, οι σεναριογράφοι κινηματογραφικών ταινιών δικαιούνται 16%, οι συνθέτες και οι στιχουργοί

δικαιούνται 20% και οι ερμηνευτές δικαιούνται 25%, εκτός εάν οι επηρεαζόμενοι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων συμφωνήσουν διαφορετικά πριν από την 31^η Μαρτίου κάθε έτους.

Σύμφωνα με την ενότητα 21, οι δημιουργοί έργων που αναπαράγονται μέσω φωτοτυπιών ή με άλλα παρόμοια μέσα σε χαρτί δικαιούνται αμοιβή για την ιδιωτική αντιγραφή. Η αμοιβή καταβάλλεται από τους κατασκευαστές εξοπλισμού αναπαραγωγής και, για εξοπλισμό που κατασκευάζεται στο εξωτερικό, από το πρόσωπο που υποχρεούται από τον νόμο να καταβάλει τον δασμό. Εάν δεν υπάρχει υποχρέωση τελωνειακής πληρωμής, τότε καταβάλλεται από το πρόσωπο που εισάγει τον εξοπλισμό μαζί με το πρόσωπο που τον διαθέτει στην αγορά. Η καταβολή των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης εμπίπτει στην κοινή ευθύνη όλων των εγχώριων διανομέων του εν λόγω εξοπλισμού. Οι φορείς εκμετάλλευσης του εξοπλισμού αναπαραγωγής υποχρεούνται επίσης να καταβάλουν πρόσθετο τέλος. Και τα δύο τέλη πρέπει να καταβάλλονται στο συλλογικό όργανο διαχείρισης δικαιωμάτων.

Το Κεφάλαιο II του Νόμου XCIII του 2016 για τη συλλογική διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων και των συγγενικών δικαιωμάτων απαριθμεί τις βασικές αρχές της συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων.

Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης είναι εγγεγραμμένοι στο Γραφείο Πνευματικής Ιδιοκτησίας της Ουγγαρίας. Το Γραφείο Πνευματικής Ιδιοκτησίας της Ουγγαρίας είναι επίσης αρμόδιο για την άδεια χρήσης ορφανών έργων.

Πολωνία

Οι βασικές διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία είσπραξης τελών για τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα των δημιουργών και των ερμηνευτών περιλαμβάνονται στον νόμο σχετικά με την πνευματική ιδιοκτησία και συγγενικά δικαιώματα. Ο νόμος τροποποιήθηκε αρκετές φορές με τελευταία τροποποίηση το 2021, αλλά θα τροποποιηθεί ξανά στο εγγύς μέλλον για την εφαρμογή της Οδηγίας της ΕΕ 2019/790 σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά (DSM).

Το άρθρο 19 ορίζει ότι ο δημιουργός και οι κληρονόμοι του, σε περίπτωση επαγγελματικής μεταπώλησης πρωτότυπων αντιγράφων καλλιτεχνικού ή φωτογραφικού έργου, δικαιούνται αμοιβή η οποία καθορίζεται με ποσοστά στην τιμή πώλησης.

Το άρθρο 20 ορίζει ότι οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς μαγνητοφώνων, συσκευών εγγραφής βίντεο, φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων, σαρωτών και άλλων παρόμοιων συσκευών αναπαραγωγής που καθιστούν δυνατή την απόκτηση αντιγράφων ολόκληρου ή μέρους δημοσιευμένου έργου, ηλεκτρονικών συσκευών αποθήκευσης που χρησιμοποιούνται για την υλική ενσωμάτωση στο πλαίσιο προσωπικής χρήσης έργων ή αντικειμένων συγγενικών δικαιωμάτων υποχρεούνται να καταβάλλουν τέλη στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, τα οποία δεν υπερβαίνουν το 3% του οφειλόμενου ποσού από την πώληση των εν λόγω συσκευών και μέσων. Το ποσό που προκύπτει από δικαιώματα από την πώληση μαγνητοφώνων και άλλων συσκευών και σχετικών ηλεκτρονικών συσκευών αποθήκευσης κατανέμεται ως ακολούθως: 50% στους συγγραφείς, 25% στους εκτελεστές και 25% στους παραγωγούς φωνογραφημάτων. Το ποσό που προέρχεται από τα δικαιώματα πώλησης συσκευών εγγραφής βίντεο και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών αποθήκευσης κατανέμεται ως εξής: 35% στους συγγραφείς, 25% στους εκτελεστές και 40% στους παραγωγούς βιντεογραμμάτων. Το ποσό που λαμβάνεται από τα τέλη πώλησης συσκευών αναπαραγωγής και ηλεκτρονικών συσκευών αποθήκευσης κατανέμεται ως ακολούθως: 50% στους συγγραφείς και 50% στους εκδότες.

Επιπλέον, το άρθρο 20.1 ορίζει ότι οι κάτοχοι αναπαραγωγικών συσκευών για προσωπική τους χρήση καταβάλλουν τέλη έως 3% των εσόδων τους στους δημιουργούς και τους εκδότες μέσω των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων, εκτός εάν η αναπαραγωγή πραγματοποιείται βάσει συμφωνίας με τον δικαιούχο. Το άρθρο 20.2 ορίζει ότι ο αρμόδιος Υπουργός Πολιτισμού και Προστασίας της Εθνικής Κληρονομιάς, μετά από διαβούλευση με οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων και ενώσεις δημιουργών και εκδοτών, καθορίζει με διάταγμα το ύψος των αμοιβών που πρέπει να καταβάλλονται έμμεσα στους δημιουργούς και τους ερμηνευτές από τους οργανισμούς.

Ο νόμος της 15^{ης} Ιουνίου 2018 ορίζει τον τρόπο λειτουργίας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Πορτογαλία

Τα πνευματικά δικαιώματα και τα συγγενικά δικαιώματα κατοχυρώνονται νομικά στον Κώδικα Πνευματικών Δικαιωμάτων και Συγγενικών Δικαιωμάτων (CDADC).

Αυτή η νομοθεσία προστατεύει τις πνευματικές δημιουργίες και παρέχει στον δημιουργό το αποκλειστικό δικαίωμα να διαθέτει το έργο του ή να επιτρέπει τη χρήση του από τρίτους.

Οι υπηρεσίες των ερμηνευτών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και βιντεογραφημάτων και των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών προστατεύονται επίσης ως συγγενικά δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Τη διαχείριση των δικαιωμάτων αυτών μπορεί να έχει προσωπικά ο ιδιοκτήτης του έργου ή εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του.

Στην Πορτογαλία υπάρχουν οι ακόλουθες οντότητες που εξουσιοδοτούνται στη συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων:

- AGECOP - Ένωση Ιδιωτική Διαχείριση Αντιγράφων
- APEL - Πορτογαλική Ένωση Εκδοτών και Βιβλιοπωλών
- ASSOFT - Πορτογαλική Ένωση Λογισμικού
- AUDIOGEST - Σύνδεσμος για τη Διαχείριση και Διανομή Δικαιωμάτων
- GDA - Συνεταιρισμός για τη Διαχείριση των Δικαιωμάτων των Ερμηνευτών Καλλιτεχνών
- GEDIPE - Σύνδεσμος για τη Συλλογική Διαχείριση Πνευματικών Δικαιωμάτων και Παραγωγών Ταινιών και Οπτικοακουστικών Μέσων
- SPA - Πορτογαλική Εταιρεία Συγγραφέων
- VISAPRESS - Διαχείριση Περιεχομένου Πολυμέσων

Ρουμανία

Σύμφωνα με τον Ν. 69/2022 για τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα, οι τηλεοπτικοί φορείς και οι διανομείς υπηρεσιών προγραμμάτων καλωδιακής τηλεόρασης υποχρεούνται να λάβουν άδεια χρήσης έργων δημιουργών από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και να καταβάλουν τις αντίστοιχες αμοιβές. Καταβάλλουν δηλαδή σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση ποσοστιαία αμοιβή (2% και 3%, αντίστοιχα), επί των συνολικών ακαθάριστων εσόδων τους.

Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των οπτικοακουστικών προγραμμάτων οφείλουν στους δημιουργούς των οπτικοακουστικών έργων αποζημίωση ύψους 1,35% επί των συνολικών ακαθάριστων τριμηνιαίων εσόδων τους.

Για τους τηλεοπτικούς φορείς χωρίς επαρκές εισόδημα συμφωνείται η καταβολή σταθερών αμοιβών. Το ελάχιστο ποσό αυτών των αμοιβών καθορίζεται ετησίως από τη Ρουμανική Ένωση Οπτικοακουστικών Επικοινωνιών.

Η βάση υπολογισμού επί της οποίας εφαρμόζεται το παρεχόμενο ποσοστό αποτελείται από τα έσοδα που αποκτά κάθε χρήστης από τη δραστηριότητα μετάδοσης του ρεπερτορίου μουσικών έργων. Τα έσοδα προέρχονται από όλες τις οικονομικές πηγές που υποστηρίζουν τη δραστηριότητα ραδιοφωνικής μετάδοσης στον οπτικοακουστικό τομέα (συνδρομές, χορηγίες, ενοικιάσεις ραδιοτηλεοπτικών χώρων, άδειες λήψης, άλλες οικονομικές συνεισφορές ή έσοδα από ενώσεις ή άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται με τη ραδιοφωνική μετάδοση), χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι σχετικοί φόροι, όπως ο ΦΠΑ ή άλλες φορολογικές εκπτώσεις που καθορίζονται από τον νόμο.

Ο δημιουργός πρωτότυπου έργου γραφικής ή πλαστικής τέχνης ή φωτογραφικού έργου έχει δικαίωμα παρακολούθησης, το οποίο αντιπροσωπεύει το δικαίωμα είσπραξης μεριδίου της καθαρής τιμής πώλησης που αποκτάται από οποιαδήποτε μεταπώληση του έργου μετά την πρώτη αποξένωση από τον δημιουργό, καθώς και δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με το πού βρίσκεται το έργο του.

Το οφειλόμενο ποσό του μεριδίου υπολογίζεται σύμφωνα με τις ακόλουθες τιμές, χωρίς να μπορεί να υπερβεί τα €12.500 ή ισόποσο σε ρουμανικό νόμισμα:

- Από €300 έως €3.000 - 5%.
- Από €3.000,01 έως €50.000 - 4%.
- Από €50.000,01 έως €200.000 - 3%.
- Από €200.000,01 έως €350.000 - 1%.
- Από €350.000,01 έως €500.000 - 0,5%.
- Άνω των €500.000 - 0,25%.

Σλοβακία

Στη Σλοβακία τα δικαιώματα και τα συγγενικά δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και η διαχείρισή τους ρυθμίζονται από τον νόμο για τα πνευματικά δικαιώματα (N.185/2015).

Σύμφωνα με τον πιο πάνω νόμο, η διαχείριση των δικαιωμάτων ασκείται για λογαριασμό του ιδιοκτήτη των δικαιωμάτων από ανεξάρτητη οντότητα ή οργανισμό συλλογικής διαχείρισης.

Σύμφωνα με τον ίδιο νόμο, οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων δικαιούνται να απαιτήσουν από τους κατόχους των δικαιωμάτων την καταβολή των δαπανών που προκύπτουν για την παροχή των υπηρεσιών τους, καθώς και αμοιβή για την εκτέλεση της συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων. Τα τέλη που εισπράττονται διανέμονται στους δικαιούχους με βάση λογιστικούς κανόνες.

Σλοβενία

Στη Σλοβενία το δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας κατοχυρώνει στους δημιουργούς τον σεβασμό των ηθικών τους συμφερόντων και τον σεβασμό των οικονομικών τους συμφερόντων από την εκμετάλλευση της εργασίας τους. Τα ηθικά δικαιώματα προστατεύουν τους δημιουργούς ως προς τους πνευματικούς και προσωπικούς δεσμούς τους με το έργο και περιλαμβάνουν το αποκλειστικό δικαίωμα της πρώτης αποκάλυψης, της αναγνώρισης του δημιουργού, του σεβασμού του έργου και του δικαιώματος υπαναχώρησης. Τα οικονομικά δικαιώματα προστατεύουν τα οικονομικά συμφέροντα των δημιουργών, δίνοντάς τους το αποκλειστικό δικαίωμα να εξουσιοδοτούν ή να απαγορεύουν την εκμετάλλευση του έργου τους.

Τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν στους δημιουργούς και αυτό σημαίνει ότι δεν απαιτείται διαδικασία εγγραφής/καταχώρισης, για να απολαύει ένα έργο προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων. Για λόγους διατήρησης αποδεικτικών στοιχείων ο κάτοχος των δικαιωμάτων μπορεί να καταθέσει το πρωτότυπο ή αντίγραφο του έργου του στο μητρώο προστατευόμενων έργων, το οποίο τηρείται από την Υπηρεσία Πνευματικών Δικαιωμάτων.

Σύμφωνα με τη σλοβενική νομοθεσία, ένας δημιουργός μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο που έχει δημιουργήσει ένα έργο πνευματικής ιδιοκτησίας. Ο δημιουργός μπορεί να ασκεί τα δικαιώματά του μόνος ή μέσω της συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων.

Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων αδειοδοτούνται από το Γραφείο Πνευματικής Ιδιοκτησίας και έχουν υπό την ευθύνη τους:

- την παραχώρηση της δυνατότητας χρήσης των έργων,
- τη διαπραγμάτευση με αντιπροσωπευτικές ενώσεις χρηστών και τη σύναψη κοινών συμφωνιών μαζί τους,
- τη δημοσίευση κοινών συμφωνιών και την ενημέρωση των χρηστών σχετικά με τα ισχύοντα τιμολόγια,
- τη σύναψη και δημοσίευση συμφωνιών εκπροσώπησης με ξένους συλλογικούς οργανισμούς,
- τον έλεγχο της χρήσης πρωτότυπων έργων,
- την έκδοση τιμολογίων σε χρήστες για τη χρήση έργων του δημιουργού από το ρεπερτόριό τους και την είσπραξη δικαιωμάτων,
- την κατανομή και καταβολή των εισπραχθέντων δικαιωμάτων στους δικαιούχους σύμφωνα με προκαθορισμένους κανόνες και
- την επιβολή της προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων ενώπιον δικαστηρίων και άλλων κρατικών αρχών και την υποβολή τιμολογίων στους δημιουργούς για τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται σε αυτή την περίπτωση.

Ένας οργανισμός συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων διαχειρίζεται τα πνευματικά δικαιώματα βάσει σύμβασης με τον δημιουργό. Σε περιπτώσεις υποχρεωτικής συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων, ο οργανισμός εξουσιοδοτείται από τον ίδιο τον νόμο και έτσι δεν απαιτείται σύμβαση με τον δημιουργό. Για τον ίδιο τύπο έργων του δημιουργού και για τα ίδια πνευματικά ή συγγενικά δικαιώματα μόνο ένας οργανισμός είναι εξουσιοδοτημένος για τη συλλογική διαχείρισή τους.

Όσον αφορά τους κανόνες για τον επιμερισμό των εσόδων, ο νόμος ορίζει ότι οργανισμός συλλογικής διαχείρισης πρέπει να κατανέμει τα έσοδα από τη δραστηριότητά του στα μέλη του, αφού καλύψει τα λειτουργικά του έξοδα σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα που εγκρίνει η συνέλευση του οργανισμού. Τα δικαιώματα κατανέμονται σύμφωνα με τους κανόνες κοινής χρήσης που έχει υιοθετήσει ο οργανισμός. Δεν είναι καθήκον του Γραφείου Πνευματικής Ιδιοκτησίας να επαληθεύει αν ένα μέλος οργανισμού συλλογικής διαχείρισης έχει λάβει το κατάλληλο ποσό.

Σουηδία

Στη Σουηδία το νομικό πλαίσιο για την πνευματική ιδιοκτησία διακρίνεται σε τέσσερις (4) κατηγορίες: πνευματικά δικαιώματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα και δικαιώματα σχεδιασμού.

Τα πνευματικά δικαιώματα προκύπτουν αυτόματα και δεν απαιτούν εγγραφή. Για να απολαύει προστασίας ένα έργο πρέπει να είναι πρωτότυπο. Για παράδειγμα, για να θεωρηθεί ένα τραγούδι «έργο», πρέπει να είναι μοναδικό.

Ο νόμος για τα πνευματικά δικαιώματα παρέχει τόσο οικονομικά όσο και ηθικά δικαιώματα. Τα οικονομικά δικαιώματα παρέχουν στον δημιουργό το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου, δηλαδή το δικαίωμα ελέγχου του έργου του με τη δημιουργία αντιγράφων και τη διάθεσή του στο κοινό. Για παράδειγμα, όταν ένα κομμάτι μουσικής παίζεται δημόσια ή καταγράφεται και αντιγράφεται, ο δημιουργός δικαιούται αποζημίωση. Το αποκλειστικό δικαίωμα συνεπάγεται επίσης και ηθικό δικαίωμα. Αυτό σημαίνει ότι ο δημιουργός πρέπει να κατονομάζεται σε σχέση με τη χρήση του έργου του και ότι το έργο δεν πρέπει να αλλάξει ή να χρησιμοποιηθεί με τρόπο που να προσβάλλει τον δημιουργό.

Στη Σουηδία δραστηριοποιείται ο οργανισμός STIM, ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, ο οποίος διαχειρίζεται τα οικονομικά δικαιώματα των μελών του, σύμφωνα με τον νόμο για τα πνευματικά δικαιώματα, όταν πρόκειται για ηχογράφιση, αναπαραγωγή της μουσικής τους δημόσια, λήψη και ροή. Ο οργανισμός προστατεύει τα δικαιώματα των μελών του πωλώντας άδεια σε επιχειρήσεις και οργανισμούς να χρησιμοποιούν μουσική σε συγκεκριμένο χώρο, όπως εστιατόριο, συναυλία, τηλεοπτική παραγωγή, ιστοσελίδα.

Τσεχία

Στην Τσεχία ο νόμος για την πνευματική ιδιοκτησία παρέχει αποκλειστικά δικαιώματα στους δημιουργούς και στους ερμηνευτές τα οποία επιτρέπουν ή απαγορεύουν συγκεκριμένες χρήσεις του έργου τους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, αντί για αποκλειστικά δικαιώματα, ο νόμος εκχωρεί στους δημιουργούς ή τους ερμηνευτές το δικαίωμα να λαμβάνουν αμοιβή για τη χρήση έργων ή άλλου υλικού που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικά δικαιώματα. Αυτό ισχύει για παράδειγμα για το δικαίωμα μεταπώλησης ή το δικαίωμα αμοιβής σε σχέση με την αναπαραγωγή έργου για προσωπική χρήση και για εσωτερική χρήση νομικού προσώπου.

Τα δικαιώματα των δημιουργών ή των ερμηνευτών εισπράττονται κυρίως από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ τους. Οι χρήστες καταβάλλουν τα συμφωνηθέντα δικαιώματα και οι οργανισμοί τα διανέμουν στους δημιουργούς και τους ερμηνευτές μετά την αφαίρεση των διοικητικών τους εξόδων.

Σύμφωνα με το άρθρο 97δ του νόμου για την πνευματική ιδιοκτησία, τα ακόλουθα δικαιώματα δημιουργών ή ερμηνευτών υπόκεινται σε υποχρεωτική συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων:

- Το δικαίωμα μετάδοσης μιας παράστασης καλλιτέχνη από την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο.
- Το δικαίωμα μετάδοσης ηχογράφησης μέσω τηλεόρασης ή ραδιοφώνου.
- Το δικαίωμα αναπαραγωγής ενός μουσικού έργου σε μια ηχογράφιση.

- Το δικαίωμα μίσθωσης καλλιτεχνικής παράστασης που καθορίζεται σε ηχογράφηση.
- Η εξαίρεση της ιδιωτικής αντιγραφής - Το δικαίωμα ενός δημιουργού να λάβει αποζημίωση σε σχέση με τη δημιουργία ιδιωτικών αντιγράφων του έντυπου έργου του από φυσικά πρόσωπα για ιδιωτική χρήση ή από νομικά πρόσωπα για δική τους εσωτερική χρήση.
- Το δικαίωμα παρακολούθησης - Το δικαίωμα ενός δημιουργού να λάβει αποζημίωση για μεταπώληση του πρωτότυπου έργου του.
- Το δικαίωμα δημόσιου δανεισμού - Το δικαίωμα ενός δημιουργού να λαμβάνει αποζημίωση για τον δανεισμό του έργου του σε βιβλιοθήκες.
- Τα εναπομείναντα δικαιώματα - Τα δικαιώματα ενός ερμηνευτή να λαμβάνει ετήσια συμπληρωματική αποζημίωση μετά από πενήντα (50) χρόνια χορήγησης αποκλειστικής και απεριόριστης άδειας στον εκδότη της καταγραφής της παράστασής του.

Αυτή τη στιγμή λειτουργούν έξι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης στην Τσεχία:

- OSA - Μουσική με ή χωρίς στίχους.
- DILIA - Λογοτεχνία, θέατρο, τηλεόραση ή άλλα οπτικοακουστικά έργα.
- INTERGRAM - Παραστάσεις καλλιτεχνών και παραγωγή φωνογραφημάτων και οπτικοακουστικών έργων.
- GESTOR - Εικαστικές τέχνες.
- OOA-S - Έργα τέχνης, αρχιτεκτονικής και οπτικών συνιστωσών οπτικοακουστικών έργων.
- Oaza - Ηχοληψία.

Τα δικαιώματα μπορεί να καταβάλλονται ταυτόχρονα σε διάφορους οργανισμούς. Για τον λόγο αυτό και για να αποφεύγονται τυχόν δυσκολίες, από την 1^η Ιανουαρίου 2018, ο OSA ορίστηκε ως one-stop-shop με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών παραχώρησης άδειας

χρήσης με τους OSA, INTERGRAM, DILIA, OOA-S και OAZA, προκειμένου να καταβληθούν δικαιώματα για τη χρήση ηχογραφήσεων ή βίντεο σε συσκευές, όπως τηλεόραση ή ραδιόφωνο σε δημόσιους χώρους. Αυτό σημαίνει ότι ο OSA εισπράττει δικαιώματα για λογαριασμό αυτών των οργανισμών και στη συνέχεια διανέμει τα εισπραχθέντα δικαιώματα στους οργανισμούς οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τη διανομή τους στους αντίστοιχους κατόχους δικαιωμάτων.

Φινλανδία

Ο νόμος για τη συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (1494/2016), ο οποίος εφαρμόζει την Οδηγία 2014/26/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, περιέχει διατάξεις σχετικά με τη συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και προωθεί τη λειτουργία της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, διασφαλίζοντας την υπεύθυνη, αποτελεσματική και διαφανή συλλογική διαχείρισή τους.

Επίσης, στο [Κεφάλαιο 2α \(8.6 1984/422\)](#), άρθρα 26α-26η του νόμου για τα πνευματικά δικαιώματα ρυθμίζεται η καταβολή δικαιωμάτων για αντίγραφα ενός έργου για ιδιωτική χρήση.

Το κράτος καταβάλλει αποζημίωση στους δημιουργούς για τη δημιουργία αντιγράφων του έργου για ιδιωτική χρήση. Η αποζημίωση που καταβάλλεται εγκρίνεται στον κρατικό προϋπολογισμό και το ύψος της πρέπει να είναι τέτοιο, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί εύλογη. Το ιδιωτικό *copyright* και η επικράτησή του μελετώνται, για να καθοριστεί το σωστό μέγεθος της πίστωσης. Η έρευνα διεξάγεται από ανεξάρτητο ερευνητικό ίδρυμα εγκεκριμένο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Στο [Κεφάλαιο 2α \(1984/442\)](#) αναφέρεται ότι κάθε φορά που πραγματοποιείται αντιγραφή έργου για ιδιωτική χρήση που μεταδίδεται μέσω ραδιοφώνου ή τηλεόρασης με σκοπό τη διανομή στο κοινό, ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας καταβάλλει εισφορά, η οποία καθορίζεται με βάση τον χρόνο αναπαραγωγής. Η εισφορά αυτή χρησιμοποιείται για αποζημιώσεις που πρέπει να καταβληθούν στους δημιουργούς των εν λόγω έργων, μέσω ενός οργανισμού που έχει εγκρίνει το Υπουργείο Παιδείας και ο οποίος εκπροσωπεί μεγάλο αριθμό Φινλανδών δημιουργών σε συγκεκριμένο τομέα.

Όποιος προσφέρει για μεταπώληση ένα προϊόν που πωλείται από κατασκευαστή ή εισαγωγέα, αποδεικνύει, κατόπιν αιτήματος του οργανισμού, ότι η εισφορά έχει καταβληθεί επί του προϊόντος. Σε αντίθετη περίπτωση, καταβάλλεται από τον μεταπωλητή, ο οποίος δικαιούται να ζητήσει από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα την επιστροφή της. Το Υπουργείο Παιδείας ορίζει το ετήσιο ύψος της εισφοράς μετά από διαπραγμάτευση με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς, καθώς και τους δημιουργούς.

Στο [Κεφάλαιο 2β \(24.3 1995/446\)](#), άρθρα 26i-26k του νόμου για τα πνευματικά δικαιώματα περιγράφονται λεπτομερώς οι κανόνες για τα δικαιώματα μεταπώλησης. Για την επαγγελματική και δημόσια μεταπώληση έργων τέχνης, ο δημιουργός λαμβάνει ως δικαίωμα μεταπώλησης ποσοστό 5% της τιμής πώλησης του έργου, χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας. Δεν υπάρχει δικαίωμα μεταπώλησης σε αρχιτεκτονικά ή φωτογραφικά έργα ή έργα καλλιτεχνικής χειροτεχνίας ή βιομηχανικά σχέδια που έχουν παραχθεί σε πλήθος πανομοιότυπων αντιγράφων.

Τα δικαιώματα μεταπώλησης συλλέγονται από τον οργανισμό που έχει εγκρίνει το Υπουργείο Παιδείας, ο οποίος εκπροσωπεί τους δημιουργούς για προκαθορισμένη περίοδο. Το Υπουργείο Παιδείας μπορεί να εκδώσει ειδικότερους κανονισμούς σχετικά με την είσπραξη των δικαιωμάτων.

Το δικαίωμα πώλησης παύει να ισχύει, εάν η απαίτηση δεν έχει υποβληθεί επαληθεύσιμα στον οργανισμό εντός τριών (3) ετών από το τέλος του ημερολογιακού έτους που πραγματοποιήθηκε η μεταπώληση του έργου. Η καταβολή του δικαιώματος είναι ευθύνη του προσώπου που ασχολείται με την πώληση ή χρησιμεύει ως μεσάζων για έργα τέχνης. Ο πωλητής υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως κατάσταση των πωλήσεων των έργων στον οργανισμό και, αν το ζητήσει ο οργανισμός, να παράσχει κάθε απαραίτητη πληροφορία για την επαλήθευση της καταβολής των δικαιωμάτων.